

Eitt spennandi val

Oddagrein

EINGIN ivi er um, at hetta valið til lögtingið verður eitt av teimum mest spennandi. Við kreppuni og bankamálinum í kjaravörðinum er greitt, at nóg stórpólitisk mál fara at verða fremst á valskrání hjá øllum flokkum. Og her er eitt tað størsta framtíðar sambandið millum Føroyar og Danmark.

EINAFERD sá út til, at her fór at verða ein polarisering millum tjóðveldi og samband. Nú sambandsflokkurin hevur valt Edmund Joensen aftur til formann og harvið hevur givið sera sambandsku linju hansara viðhald, er neyvnan hugsandi, at sambandið yvirhøvur fer at kunna markera nakran front í valstríðnum. Sambandið er „yt“. Gott tað sama. Við at tvíhalda um linjuna hjá Edmund Joensen hevur sambandsflokkurin meldað seg úr tí annars uppbyggjandi samfelagsorðaskiftinum, sum er og eigur at verða undan einum vali. Tað er rætt og slætt ikki inn longur at fasthalda alt tað gamla, sum sambandið við lögmanni á odda hevur staðið sum felagsnevniari fyri. Finnbogi Arge vildi reform á hesum økinum. Hann varð frystur út. Atli Hansen og aðrir sambandsmenn vilja broytingar, men vórðu fyri stórtapi á landsfundinum herfyri.

TAD er tí greitt, at taka vit spurningin um økt sjálvstýri ella loysing, so er valið í veruleikanum millum tjóðveldisflokk og javnaðarflokk. Tvs. her er talan um eitt val millum loysing og so eina heilt nýggja skipan fyri Føroyar, sum gevur okkum meiri sjálvstýri og harvið størri ábyrgd av okkum sjálvum. Fólkaflokkurin, sum ein skuldi trúð var ein sjálvstýrissinnaður flokkur, hevur fyri opnum sjónvarpsskígga, eftir at valið varð útskrivað, sagt frá, at hann helst vil samstarva við sambandsflokk. So vita vit tað. So veit veljarin tað.

TAKA vit búskaparlaga politikk, er greitt, at her kunnu veljararnir velja millum tjóðveldið og javnaðarflokk øðrumegin og so samband og fólkaflokk hinumegin. Veljarin sær, at fólkaflokkur og samband hóska væl saman. Hvussu og ikki so fer valið at snúva seg um viðurskiftini millum FØ og DK og hvussu vit búskaparlaga, vinnuliga, mentanarlaga menna føroyska samfelagið. **Sosialurin**

Vilhelm Johannesen, løgtingsmaður:

Sambandsflokkurin hevði ongar loysnir

Í andstöðu legði sambandsflokkurin ongan alternativan politikk fram. Flokkurin kravdi bara nýval og segði seg at hava loysnirnar. Men í samgongu hevði hann heldur ongar loysnir. Nýval til lögtingið var aftur nú einasta loysnin hjá sambandsflokkinum

Í seinasta valskeiði, tá javnaðarflokkurin hevði politisku leiðslu landsins, sat sambandsflokkurin í andstöðu. Ein part av tíðini var hann størsti andstöðuflokkurin, og floksformaðurin, Edmund Joensen var tí mettur sum andstöðuleiðari á tingi.

Hvørja ferð formaður sambandsflokksins trein lögtingsins røðarapall, endaði hann røður sínar við somu orðum, nevniliga hesum: »Vit mæla tí nýval – vit hava loysnirnar«. Men sambandsflokkurin hevði als ongar loysnir. Tann fyrsta samgongan hjá Edmund Joensen, sum taldi 18 tinglimir, fór aftur í ommu sína áðrenn hon kom fyri altarið. Tann næsta, ið eisini taldi 18 tinglimir, er so syndrað, at bert áttá av teimum 18 eru eftir.

Síðani vit finga heimastrylslógina í 1948, eru landsstýrin hjá Edmund Joensen helst tey einastu, sum heilt fullkomuliga eru sloppin undan at leggja inn-tøkulógir fram á ting. Tað eru tvær orsøkir til hetta. Onnur er, at tær báðar samgongurnar, ið sótu frammanundan, og sum javnaðarflokkurin hevði leiðsluna av, førðu ein tilfikan figgjarpolitikk, at sambandsstýrið ikki bert slapp undan at fremja inn-tøkulógir, men eisini kundi loyva sær at slaka og gjara út bæði til høgri og vinstri. Undir slíkum umstøðum er lætt at stýra.

Hin orsøkin er fiska-

stovnarnir við Føroyar. Meðan vit frá 1991 til og við 1994 høvdu tey vána-ligastu fiskiárini í manna-minnir, so vendi hendan gongdin í 1995. Síðani tá hava vit upplivað tey bestu fiskiárini, sum nakar veit um at siga. Samstundis hava fiskaprisirnir verið met høgir. Men hóast allar hesar fyrimunir megnaði sambandsflokkurin ikki at reka nakran skilgáðan politikk. Hann hevði als ongar loysnir. Og nú at enda var so nýval einasta loysnin. Tað hevði gagnað føroyska samfelagnum, um Edmund Joensen hevði funnið hesa loysnina eini tvey ella trí ár fyrr.

Men orsøkin til nývalið er bæði láttur og skammilig. Tað er helst eindømi í øllum heiminum, at ein stjórnarleiðari útskrivar nýval og sendir tingið heim, við teirri grundgeving, at ein ósemja er í einum politiskum lokalfelag hjá stjórnarleiðaranum sjálvum. Avleiðingarnar, sum hendan avgerð lógsmans fær fyri alt samfelagið, eru heilt ótrú-ligar. Samráðingarnar við donsku stjórnina um bankamálið hjá stjórnina um bankamálið. Við øðrum orðum vil hetta siga, at Edmund Joensen nýtir Føroya Løgting og tær týðningarmiklu samráðingarnar við donsku stjórnina um bankamálið, til kastubløku í eini innanhýsis uppgærd í sambandsflokkinum.

Tá lögmaður á landsfundi hjá sambandsflokkinum næstseinasta leygardag varð afturvaldur til formann í sambandsflokkinum, heldur hann, at nú er alt í lagi aftur. Løgtingið kann bara fara aftur til arbeiðis, og hann

heldur seg nú vera so mikið styrktan, at hann kann átaka sær at leiða samráðingarnar við donsku stjórnina um bankamálið. Við øðrum orðum vil hetta siga, at Edmund Joensen nýtir Føroya Løgting og tær týðningarmiklu samráðingarnar við donsku stjórnina um bankamálið, til kastubløku í eini innanhýsis uppgærd í sambandsflokkinum.

Tað, sum ger stöðuna við sambandsflokkinum heilt vónleysa er, at ein meiriluti

í flokkinum gav Edmund Joensen álitisvátan at halda fram við sama sjónleiki sum higartil. Um ein meiriluti í sambandsflokkinum vendi honum bakið, kundu vit sagt, at hatta var bara ein politisk halastjørna, ið kom, sum hotti okkum eina tíð, men síðani hvarv út aftur í rúmdina. Tá hevði trupulleikin verið avmarkaður til persónin Edmund Joensen.

Tað mest harmuliga og syndarlaga av øllum er, at meirilutin í landsins størsta politiska flokki heldur, at tann sjónleikur og tað ráða-og atgerðarloysi, sum hevur valdað í skjótt fyra ár, er í finasta lagi og kann halda fram. Nú er trupulleikin ikki Edmund Joensen. Men nú er tað sjálvur sambandsflokkurin, sum verður ein stórus trupulleiki fyri føroyskan politikk í framtíðini.

Nógv ár fram í tíðina fara hesi árin hjá Edmund Joensen og sambandsflokkinum at standa sum eitt ræðandi dømi um, hvussu vit ikki eiga at reka politikk í Føroyum. Ikki minst fara hesi árin at standa sum eitt ræðandi dømi um, hvussu vit ikki eiga at umsita stjórnarvaldið í landinum, hetta verður helst tað einasta góða, vit fáa burtur úr teimum fyra árunum hjá sambandsflokkinum.

Hetta vóru kostnaðarmikil fyri samfelagið.

Tann 30. mars 1998
Vilhelm Johannesen

Lesarabrøv

Brandskúlin við Áir

Bíligari er at byggja út í Klaksvík, tí tað er so dyrt at reisa úr Klaksvík til Áirnar. Er tað bíligari at koyra næmingar úr skúlanum í Havn til Klaksvíkar. Hettar er eitt lógið roknið. Avgerðin er poliísk, man tað vera Sámal Petur í Grund,

ið var so gávumildur við Sjómannsskúlan í Klaksvík, áðrenn hann fór úr Nesinum, so sigast kann, at hann hevur arbeitt skjótt onkustaðni, men ikki kann sigast, at hann hevur verið líka skjóttur her í Sundalagnum. Ikki hava vit nóg arbeiðs-

pláss her í sóknini, so fyri Sjólvstýrisflokk tykist at verða, at leggja hetta økið meira í oyði.

Og tá hugsað verður um at leggja kommunur saman, sær út til at vinnuálastýrið er byrjað at byta sundur aftur, kanska koma posthúsinu

aftur.
Nei hetta er eitt hundalív!

Jógvan Mørkøre
Hósvík